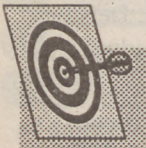

Lege Gordailua: SS 800/90

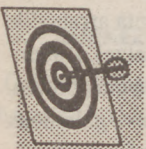
EGUNEKO DIANAK

Joseba Azkarraga

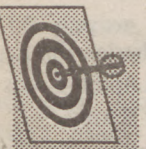
Narkotrafiko eta Euskal Herriko Guardia Zibilararen artean egon litezkeen harremanen ikerketa eskatu zuen Joseba Azkarragak Madrilgo Kongresuko Ma haian. EAKo ordezkariaren iniziatibaz talde mistoak argibide eske bultzatu duen proposamena atzera bota dute sozialistek. Azkarragak EGUNKARIA-ri adierazi dioenez, garbi utzi du erabaki honek Madrilgo Fiskalia Nagusiak ikertzeko inolako interesik ez duela. / 6

EKB

Euskarak kalean duen erabilpenaren lehen azterketa egin du Euskal Kulturaren Batzarreak (EKB). Durangoko azokan gaur plazaratuko duen Bat soziolinguistikako aldizkarian orain arte ezezagun izan diren datuak aurki daitezke, 10.000 biztanle baino gehiagoko herri eta hiriak hartu ditu EKB-k kontutan azterketa hau egiteko. / 8

Maria Asun Landa

Bi liburu aurkeztuko ditu Maria Asun Landak gaur zabalduko den Durangoko Azokan, eta hirugarren bat ere dagoeneko inprentan du. Haur literaturaren esparruan oraingoan ere, 'Alex', 'Irma' eta 'Kleta bizikleta' dira bere azken lanak. Idazle donostiarraren obrak oso gustokoak ari dira gertatzen Euskal Herriko mugetatik kanpo, eta dagoeneko albanierara itzuli ditu hainbat Mira Mexi-k. / 24

Josemari Olazabal

Hegoafrikako Sun City hiriko golf txapelketan parte hartuko du Josemari Olazabal euskal jokalaria. Hamar jokalaria lehiatuko dira ehun milioi pezeta (bost milioi libera) banatuko dituen txapelketa honetan. Mundu osoko estatuetako kirol arduradunek boikota egin diote orain arte Hegoafrikari bertako gobernuaren apartheid politika salatzeke. / 27

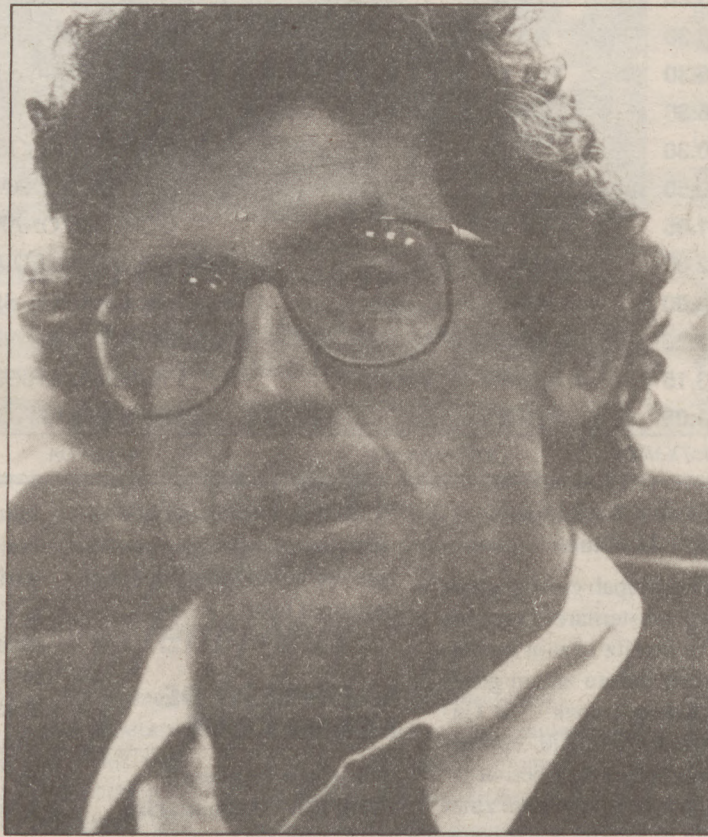
Pedro Migel Etxenike fisikariak Amerika konkistatzea lortu du

I. IRAZABALBEITIA / DONOSTIA

Gure gaurko pertsonaiak dikotomia berezi eta kuriosoa gordetzen du bere baitan. Pertsonaia ezaguna da, ezin uka, baina nor da bera? Euskal Herrian galdetuz gero, «Hezkuntz Kontseilari izandako bat» erantzunik arruntena dateke; Cambridge-n galdera eginez gero ordea, «Cavendish laborategian ari den fisikari trebetakoa bat» dateke arrapostua.

Berak politikaritzaz ez, fisikaritzaz baizik dauka bere burua eta politikan zergatik aritu zen galdetu diogunean zera esan digu «Karlos Garaikoetxeak eskatu egin zidan eta bete pertsona batzuk nigan konfidantza hori jarri zuten, nik ezin nion uko egin». Hartutako erabakiaz eta eginko lanaz ez da damutzen, guztiz kontrakoa aldiz «Lehen Eusko Jaurlaritzako partaide izatea ohore handitzat daukat eta duintasunez, efikaziaz eta austeritatez egin genuela lan uste dut».

Dikotomia horrekin jarraituz, bi alor horietan Pedro Etxenike berri-iturri bihurtu zaigu egunotan. Alde batetik, Unibertsitateko beste zenbait irakasleekin batera alderdi abertzaleek osatutako Jaurlaritza eskatu duelako publikoki; «Edezin herritarrek bere eritzia plazaratzeko eskubidea du». Bestetik, EEBBtako American Physical Society akademiara ospetsuak bertako fellow, bazkide alegia, izendatu du. Ohore handia da hori mundu

SOSLAIA

Zientzilari baten xarma

Isaban jaiotako nafar honek ez daki erronkarieraz, hiru hilabetetan ikasi omen zuen euskara gaztetan ordea. Ikerlari ospetsua izanik mundu osoko laborategi handitan aritu da, EEBBtako Oak Ridge National Laboratory-n eta Cambridge-ko, Cavendish laborategian besteak beste. Bidaiari handia da eta maiz topagaitza suertatzen da Donostiako Kimika-Fakultateko bere bulegoan, han edo hemen kongresu, bilera edo antzekoren batean dagoelako. Nortasun handiko laguna da, ikusi bezain laster somatzen da, eta mihi «gaiztoek» diotenez, Nobel saritik gertu euskaldunik badago, hori Pedro Migel Etxenike da.

osoko edozein fisikarientzat eta esaterako, Espainiko Estatuko bi pertsona bakarrik dira Ameriaren Physical Societyko partaide.

Egungo gizartean fisikak duen paperaz galdetu diogu Etxenikeri. «Zientziak teknologiaren bidez gizakiaren eskutan jarri dituen tresnek erabilerak bikoitza dute noski, baina oro har, zientziak gizakiak naturarekin duen erlazioa aldarazi egin du eta onerako izan da; bizi-itxaropenaren luzapena adibidez. Amenazu larriak ere ekarri ditu, bonba termonuklearra besteak beste».

Azken urteotan fisikazko berriek, egunkarietako titularrak hartu dituzte, Etxenike dioenez, «bi gertakizun desberdinen aurrean gaude, nahiz eta biok hedakutz periodistiko handia izan. Temperatura altuko supereroaleak, zientziaren ohizko kontrol-bideak pasa ondoren, agertzen dira prentsan. Fusio hotza ordea, prentsaurreko batean aurkeztzen da eta zientziaren errepikagarritasun —eta egiaztapen— kontrolak pasa gabe. Horrek auzia markatu egin du. Nik uste, fusio hotza gero eta hotzago dago, eta inora ez gaitu eramango».

Euskal Herriko zientzi ikerketaren egoeraz nahiko baikor azaldu da. «Batezbesteko maila nahiko onargarria da, baina talde-buruak falta dira eta baita azpiegitura ere. Hiru oinarritzko zutabe daude: malgutasuna, berezitasuna eta kanporanzko proiektzioa.»

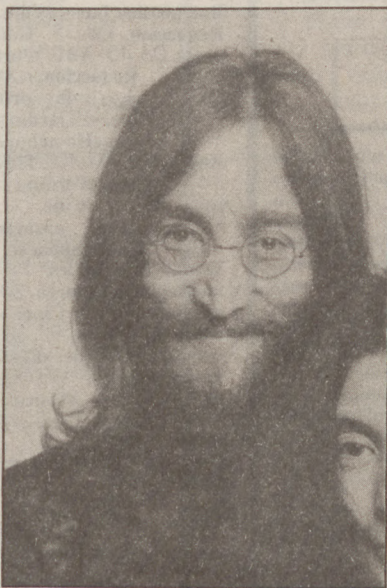
LERRO GUTXITAN

Hamar urte ondoren Lennon-en hiltzaileak barkamena eskatzen du

Hilaren zortzian beteko dira hamar urte Mark David Chapman-ek John Lennon, Beatle musika taldeko kide ohia hil zuela. Estatu Batuetako egunkari bati eskeini dion bere lehen elkarrizketan Lennon «gezurti» deitzen du, eta merezia zuela heriotza. Hala ere, barkamena eskatu du berriro ere abeslari famatuaren hiltzaileak. 1980ko abenduaren 8ko gauean egin zioten tiro Lennon, bere hiltzaileak dioenez, ahots gaizto batek esaten zion egin beharra zuela, eta bizkarretik bost tiro jaurtitzera bultzatu zuela.

Beatle taldearen jarraitzaile izan zen Chapman, baina kristau egin eta deabruarengana hurbiltzen hasi zela adierazi du aipatutako elkarrizketan. Iparramerikar justiziak ezarritako hogeitazko urteko kartzela zigorra betetzen ari da orain New York-eko espetxean, baina 2.000. urtean irten daiteke. Berak dioenez, Yoko Ono Lennon lagunari eta semei barkamena eskatu die, eta abeslariaren jarraitzaile dela oraindik dio.

Ehun eta berrogeitamar milioi dolarretako ondasuna utzi zuen Lennon.

John Lennon.

Arratoiak medikuntza azken ikerketetan

Minbizi zenbait mota nola sortzen den ikertzeko, arratoiak erabiltzen hasi dira zenbait laborategitan. Animalia hauek gaisorik jaiotzen dituzte gaisotasuna hobeki ezagutu nahian. Arratoiaren genetikan medikamentu gisa balioko duten beste bat sartzen dute, giza gen bat sartzen die birusaren erasoei aurre egin ahal izateko. Ondorio batzu somatzen ere hasi dira, giza gen hau jaso ez duten animaliak denbora gutxira hil egiten dira. Diabete gaisotasunari buruzko giza ikerketak ere sufritzen dituzte arratoiak iparramerikako zenbait laborategitan.

ETA BIHAR

Petrizanekin hizketan

Estebe Petrizan Nafarroako Hizkuntz Politikarako Zuzendari Nagusiari eginiko elkarrizketa izango duzu biharko EGUNKARIAN. Euskararen arloan orain arte egindakoa, asmoak, nahiak, ezinak, liskarrak azaltzen dizkigu nafar euskaldunen ikusmiran dagoenak.

APIKA
INFORMATIKA

ADIZU: APIKA, GESTIOGINTZAN MAISU

DONOSTIA

Ametzagaña 19, behe. Tl. (943) 274711 - 283399.

Fax (943) 274600

BILBO

Begoalde 9-1, Tl. (94) 4467684.

Fax (94) 446 76 85

BEHAR DUZUNA, IZATEZ ETA NEURRIZ, INFORMATIKA BERRIZ